

Творчість митця була відзначена великою кількістю премій та нагород, їй присвячені музикознавчі та публіцистичні праці. У збірці «Творець чарівних мелодій» [3. с. 46] висвітлені особливості неповторного почерку композитора як неокласика з нотками романтики та українського фольклору. Як зазначила музикознавець Марія Загайкевич, Віталій Кирейко «зумів збагатити надбання національної композиторської школи, покликаної ввійти в європейську культуру зі своїм власним, самобутнім і неповторним голосом». [1]

-
1. Загайкевич М. Митець і доба. *Культура і життя*. 1997. 5 лютого.
 2. Шевченко О. Кирейко Віталій Дмитрович. *Дніпро Культура*. // https://www.dnipro.lib.dp.ua/Vitaliy_Dmytrovych_Kyreyko
 3. Шестеренко І. Вічно жива музика Віталія Кирейка. *Музика*. 2017. № 1. С. 44 - 47.
 4. Шестеренко І. Світлій пам'яті Віталія Кирейка. *Музика*. 2016. 25 грудня// <http://mus.art.co.ua/svitlij-pam-yati-vitaliya-kyrejka/>

КРАЄЗНАВЧА ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЕЛЕМЕНТ БАТЬКІВЩИНОЗНАВСТВА

Бобир А.

Формування національної свідомості сучасної молоді, прищеплення любові, гордості до української культури, спадщини українського народу, нації, Батьківщини, є невід'ємною складовою розвитку української державності. Формування народознавчої компетентності студентів неможливе без ознайомлення з народознавчими традиціями, звичаями, обрядами українського народу. Важливим аспектом підготовки здобувачів вищої освіти є формування народознавчої компетентності в процесі організації краєзнавчої роботи у закладах вищої освіти в загальному аспекті Батьківщинознавства.

Батьківщинознавство, за В. Букачем, сприяє «формуванню особистості фахівця, спроможного працювати на користь своєї батьківщини, що є головним завданням як закладів різного рівня, так і всього суспільства....» [4, с. 23].

Краєзнавство, за В. Букачем, дозволяє «здобувачеві вищої освіти визначити своє місце у вітчизняній культурі, є основою пізнання рідного краю, української, національної культури» [3, с. 53]. Краєзнавчий компонент у фаховій підготовці здобувачів вищої освіти на сучасному етапі дозволяє «розширити. поглибити знання, уявлення про історію та сучасний стан української культури» [3, с. 55].

Майбутній педагог, за словами В. Букача, має оволодіти низкою загальних та фахових компетентностей, які є важливими у майбутній професійній діяльності. З поміж них учений виокремлює: «знайомити дітей із зразками місцевого фольклору, творами місцевих письменників; виховувати у школярів повагу до родини, рідної мови. рідного краю» [4 , с. 23].

На думку В. Букача, однією з педагогічних умов краєзнавчої роботи у закладах вищої освіти є уведення краєзнавчого компонента в освітній процес підготовки здобувачів вищої освіти. Доцільним, на думку вченого, «є уведення до навчальних планів підготовки майбутніх педагогів, вихователів ЗДО, вчителів початкових класів....», корейської, англійської, китайської мови, спецкурсів «З історії міжетнічних відносин в Україні», «культурні традиції краю», що сприятиме формуванню їхньої народознавчої компетентності [4 ,с. 22.].

У формуванні народознавчої компетентності здобувачів вищої освіти, за А. Струк, важливим є «ознайомлення студентів з українською культурою, символікою, літературою, оберегами, звичаями» [6, с.202]. Педагогічними умовами народознавчої роботи зі студентами А. Струк вважає «орієнтацію студентів на народознавчу спрямованість у навчально-виховній роботі з учнями» [6, с. 202].

Аналізуючи досвід краєзнавчої роботи в ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, відзначимо викладання на факультеті початкової освіти спецкурсу «Виховні традиції Півдня України», функціонування кабінету народознавства, музей українського народознавства, в межах якого студенти мають можливість підвищити рівень народознавчої компетентності, ознайомлюючись з кращими зразками української народної культури.

Зосередимо свою увагу на одному елементі української народної культури – як українська народна вишивка, вишиванка, що є одним із аутентичних засобів національного виховання майбутніх педагогів. Здавна українська вишиванка, вишиті вироби (рушники весільні, родильні, поховальні тощо) вважались оберегом. Знання про орнаментальне наповнення та кольорову гаму української вишивки передавались з покоління в покоління.

Вишиванка, за А. Богуш – це поширений вид декоративно-прикладного мистецтва, у якому візерунки та зображення виконуються ручним способом на різних тканинах, шкірі та інших матеріалах лляними, шовковими, вовняними нитками, бісером, перлами, коштовним камінням. На думку вченої, саме в українській вишивці міститься «генетично-етнічний код українського народу, його історичні корені, які передаються дитині з молоком матері, родинними народними звичаями й обрядовістю, піснями, віршами.....» [1, с. 18].

Традиційними в українській вишиванці є рослині (листя дуба, калина, барвінок, мак, троянди тощо) тваринні (птахи, тварини) та геометричні візерунки.

Сьогодні вкрай актуальним, на нашу думку, є ознайомлення підростаючого покоління з українською вишивкою, вишиванкою та її регіональними, зональними, обласними особливостями, значенням орнаментальної та кольорової символіки кожного виду вишиваного виробу (рушник, вишиванка тощо).

В умовах пандемії COVID - 19 актуальною, на думку Ю. Руденко, є організація народознавчої роботи, з використанням таких інноваційних технологій, як: «проектування, мнемотехніка, інтерактивний музей народознавства» тощо [5, с. 95].

Використання інноваційних і інтерактивних технологій у народознавчій роботі, сприяє, на думку Ю. Руденко, по перше, «позитивній мотивації до ознайомлення з українською вишивкою» [5, с. 95]. Позитивна мотивація, акумулює у дітей дошкільного віку, школярів, здобувачів вищої освіти бажання пізнавати українську культуру, а саме поглиблювати свої знання про українську вишивку, як генетичний код Української нації.

По друге, створює педагогічні умови для створення методичного супроводу народознавчої роботи» у всіх ланках освіти: заклади дошкільної освіти, школи, професійно-технічні училища, педагогічні, музичні фахові коледжі, заклади вищої освіти.

По третє, залучення інтерактивних та інноваційних технологій в народознавчій роботі сприяє можливості до ознайомлення з особливостями української вишивки як в умовах офлайн, так і в умовах онлайн навчання, що безперечно підвищує ефективність зазначеного процесу.

Актуальним, на нашу думку, було б створення віртуального народознавчого музею, який передбачав ознайомлення широкого кола користувачів з українською національною вишивкою, її зразками (рушники, вишиванки, плаhti, спідниці тощо).

Підсумовуючи актуальність проблеми ознайомлення дітей дошкільного віку, учнів загальноосвітніх шкіл, здобувачів середньої професійної та вищої освіти хочемо наголосити на тому, що вже є в Україні. По перше, в Одесі функціонує Обласний центр української культури, відвідавши який, студенти мають можливість ознайомитись з кращими зразками української народної творчості, передивитись віртуальні експозиції українських національних звичаїв, традицій та обрядів, які представляють всі регіони України. Фахівцями центру кожного місяця проводиться щомісяця

проводиться тематичні святкові майстер-класи присвячені українській народній вишивці, розкриттю її ролі в житті українського народу, українським народним звичаям та обрядам українського народу.

Хотілось б зупинитись, на такому методі популяризації української вишивки як «День вишиванки». Його було засновано 15 років тому в Чернівецькому університеті імені М. Ю. Федьковича, за ініціативи студентства. Засновницею свята вишиванки в Україні вважається Леся Воронюк. Зі студентської акції ініціатива масштабувалась у велику міжнародну платформу презентації української культури та відновлення культурної спадщини в Україні. За роки свого існування свято набуло всеукраїнського масштабу, його святкують в різних містах, селах, куточках України. Зазначимо, що діяльність засновників свята трансформовано у створення громадської організації «Всесвітній день вишиванки», в межах якої реалізовано низку культурно-просвітницькі проекти в Україні та за кордоном: «Народжені у вишиванках», «Українські амазонки» тощо.

Критичною необхідністю сьогодення, за словами Лесі Воронюк, є створення національних культурних проектів в регіонах України. Наразі одним із найбільших на наймасштабніших проектів – є створення в Чернівцях Музею української вишиванки (інтерактивного музею реліквій та технологій). Метою музею є презентація української вишитої сорочки та українського строю загалом у площині світової культурної спадщини українського національного духовного символу ідентичності, самобутності, унікальності. Унікальність музею передбачатиме: презентацію найкращих зразків вишитих сорочок з усіх регіонів України; використання сучасних технологій (інтерактивність, інклюзивність тощо); грантову підтримку молодих майстрів і науковців, які працюють в галузі етнографії, тощо.

Зазначимо, що 3 грудня 2021 року в Чернівцях було проведено прес-конференцію з приводу планування відкриття до 2023 року Музею української вишиванки.

1. Богуш А. М., Лисенко Н. В. Українське народознавство в дошкільному закладі: Навчальний посібник. Київ: «Вища школа», 2002. 407 с.
2. Богуш А.М. Вишиванка у житті української дитини. *Україно моя вишивана: етнокультурний та освітньо-виховний потенціал української вишиванки*: збірник тез II Міжнародної онлайн-конференції, 20 травня 2021 р. Київ: Педагогічна думка, 2021. С. 17- 21.
3. Букач В.М. Використання краєзнавчого компонента у викладанні курсу «Історія української культури». *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. 2020. № 1 (130). с. 51 - 56.
4. Букач В.М. Батьківщинознавство як елемент освіти. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. 2017. № 2 (115). с. 21- 25.
5. Руденко Ю.А. Використання інноваційних технологій при ознайомленні дітей дошкільного віку з українською вишивкою. *Україно моя вишивана: етнокультурний та освітньо-виховний потенціал української вишиванки*: збірник тез II Міжнародної онлайн-конференції, 20 травня 2021 р. Київ: Педагогічна думка, 2021. С. 94 - 95,
6. Струк А.В. Педагогічні умови формування лексико-народознавчої компетентності майбутнього вчителя початкової школи. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2019. Вип. 68. С. 201 - 204.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ У ШКІЛЬНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Данилишина К. С.

Презентація – слово, яке в українській мові має два значення: дія; акція (загальноживане значення) – показ нового товару, пред'явлення широкому загалу нової інформації (представлення нової книжки, колекції мод, кінофільму) як рекламна, популяризуюча акція; документ, створений за допомогою комп'ютерної програми PowerPoint. Синонімами терміну «презентація» в цьому розумінні є поняття «комп'ютерна презентація» та «мультимедійна презентація».